

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ДЕЦАТА НА ФОКУС

МЕТОДИКА

ЗА

ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЯ ЗА
СЪДИИ, АДВОКАТИ, МЕДИАТОРИ

София, Бургас, Варна, Плевен

2020

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

ПАМБ
ПРОФЕСИОНАЛНА АСОЦИАЦИЯ
НА МЕДИАТОРИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Институт по социални
дейности и практики

за нашите деца

ДЕЦАТА НА ФОКУС

Цел на настоящата методика

Настоящата методика е създадена във връзка с провеждането на обучителни сесии за съдии, медиатори и адвокати в рамките на проекта BG05SFOP001-3.003-0063-C01 „Децата на фокус в реформата на съдебната система“, финансиран от Европейския съюз и Оперативна програма „Добро управление“. Методологията се създава, за да постави рамки и унифицира обучителния процес, да подпомогне обучителите и да предпостави последователност в етапите на презентиране в хода на всяко от предвидените по проекта обучения. За по-доброто възприемане на обучителната материя е подготвена поуръчната презентация /ППП/, която съдържа всички основни точки и въпроси, които следва да залегнат в обучението. В тази връзка, настоящата методика е подготвена, като представя в окончателен и преработен вид ППП, съответните коментари на водещия обучител по слайдовете и времетраенето, което следва да се отдели на въпросите. Темата на обучението би могла да навлезе и задълбочи в много конкретни казуси и случаи от практиката, която и презентаторите, и аудиторията биха могла да споделят. За да се избегне ненавременно и твърде продължително отклоняване от тематиката, водещият трябва да следи и времево да се съобразява с предписанията в настоящата методика. Препоръчително е спазването на поредността на темите по ППП и съответните времеви рамки, като трябва да се отчита и спецификата на съответната аудитория обучаеми.

.....

Слайдове	Дейност	Време
 <p>1. Проект и партньори. 2. Какво знаем и какво не знаем за темата. 3. Проблем и съдебното решение на реалните спорове. 4. Сравнителен анализ на алтернативни и съдебни. 5. Каква е ролята на адвокатите на кой-то и какъв интерес на детето. 6. Информационна среда за решения. Презентации. 7. Съдебно управление като механизъм в информационния свят.</p> <p>ПРЕСТАВЯНЕ НА ПРОЕКТА И ПАРТНЬОРИТЕ</p> <p>Партньорите на проекта</p> <p>ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ НА ПРОЕКТА</p>	<p><u>ДЕН I.</u></p> <p>Въведение. Водещият се представя.</p> <p>Благодари на всички присъстващи, че са дошли. Отправя въпрос към аудиторията – колко са съдии, колко са адвокати, медиатори и др.</p> <p>Водещият започва с кратък обзор на темите, по които ще бъде проведено обучението през двата дни.</p> <p>Следва кратко представяне на проекта и партньорите по проекта.</p> <p>Разказва се за извършените дейности до момента и се дава информация къде могат да се намерят материалите, докладите по предходните дейности. Дава се информация за сайта на проекта и на ПАМБ.</p> <p>Накратко се представят партньорите, с какво се занимават и какъв е приносът им в настоящия проект, както и водещите специалисти от всяка организация, които взеха участие в подготвянето на материалите.</p> <p>Акцентира се върху финансирането, получени от Оперативна програма „Добро управление“.</p> <p>Водещият отбелязва целите на проекта – непосредствените и дългосрочните, тяхната важност и актуалност в настоящия момент на развитие на обществените отношения в страната, състоянието на съдебната система и развитието на алтернативните подходи за решаване на спорове, вкл. медиацията.</p>	

От слайд 9-10

Водещият дава информация за конкретните дейности по проекта, като говори и за предстоящите дейности, в т.ч. споделя каква е била получената обратна връзка от досегашните дейности, проведени фокус групи, кръгли маси и др.

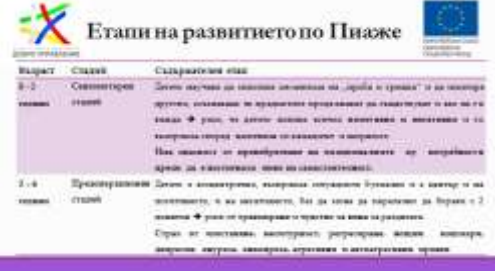

Посочва се следващият етап – какво предстои до приключването на проекта, а именно информационните сесии с родители.

Преминаване към първата ключова тема от обучението.

Какво се знае и не се знае за детето. Водещият отправя въпрос към аудиторията – дали мислим, че знаем всичко за детето – неговото емоционално, психично, физическо развитие? Дали имаме познания за измененията в тези аспекти на детския мир за всяка възраст? Следващ въпрос към обучаемите – смятаме ли, че ако имаме собствени деца, т.е. на база опитността си от родителството, можем да кажем, че знаем всичко за детето и неговото възпитание?

Така водещият преминава към следващите слайдове, които показват различни теории за развитието на детето, като посочва само някои от тях – записани на слайда.

По-подробно водещият се спира на теорията на Ериксон за социалното развитие на човека, което е слайд 9-10 – подробно разписано какво се случва на всеки етап от развитието на човека и формирането на определени качества през всеки етап от живота, както и преминаването през съответните кризи на всяка от систематизираните възрасти. Преживяването на съответните кризи на всеки етап формира определени качества на детето от най-ранна възраст, които се отразяват на социалното му битие по-нататък през целия живот.

 <p>Слайд 11-16</p>	<p>В следващите три слайда водещият представя основната теория на Жан Пиаже за развитие на детската ментална психика. Теорията е най-широко възприетата сред научните среди за проследяване развитието на когнитивните умения на децата от момента на раждането им до тяхната зрялост.</p> <p>Специално внимание се отделя на слайд 15 за особеностите на развитие на децата по време на пубертета. Обсъжда се с аудиторията какви са предизвикателствата за развитието на тийнейджърите в условията на нарастващо влияние на интернета и присъствието им в дигиталното пространство.</p>	<p>ОБЩО ДОТУК (в т.ч. регистрацията на обучаеми и откриване) – 3 часа.</p>
	<p>Преминаване към следващата важна тема от обучението- тази за проблемите при съдебното решаване на родителските спорове. Тук водещият отново започва темата, като задава въпрос към аудиторията:</p> <p>Какви проблеми има при съдебното решаване на спорове – питат се първо съдии, след това адвокати, медиатори, вещи лица, други присъстващи с различна експертиза и наблюдения.</p> <p>Прави се извод относно проблемните области и въпроси на слайдовете от 17 до 21.</p> <p>Обобщение: Множеството от семейните проблеми и проблеми, свързани с деца, които се поставят за решаване в съда, остават фактически нерешени. Често страните продължават да имат трудни отношения, от които детето страда. Съдебното решение не може да реши всички житейски проблеми и многообразието от конфликтни ситуации. Така детето живее и страда с проблемите на родителите си, неговите интереси и нужди остават настрана, докато родителите воюват помежду си, често детето бива инструментализирано в инерцията на антагонизма между родителите.</p>	

Проблеми при развод

1. Спорни относно родителските права
2. Ръководство между родителите за изучаване на детето в училище;
3. Организиране и държане на родителски права;
4. Надзорски;
5. Най-добър интерес на детето;
6. Детето в развода
 - Информации за детето относно развода и връзки с майка;
 - Мисли и чувства относно детето относно развода и родителски права;
 - Свързани на родителските отговорности;
 - Използване и използване на детето в развода – връзки с майка, образование, здраве.

Слайд 17-20

Домашно насилие

1. Физическо насилие
 - Ударен, ударен, ударен
 - Жестокост на детето на детето
 - Травма
 - Страх
 - Болка, отнемане, притискане
 - Силно насилие
 - Нападение и т.н.
 - Травма
2. Физическо
 - Забраняване на детето да се свързва с другите родители
 - Да не се свързва с другите родители
 - Да не се свързва с другите родители
 - Да не се свързва с другите родители
3. Психическо
 - Забраняване на детето да се свързва с другите родители
 - Забраняване на детето да се свързва с другите родители
 - Забраняване на детето да се свързва с другите родители
 - Забраняване на детето да се свързва с другите родители

Слайд 21-23

РОДИТЕЛСКО ОТЧУЖДЕНИЕ

Създаване на отдалечен /единствено/ взаимодействие между детето и единия родител, като се отклонява другия родител, което причинява тъгност, страх и нежелание на детето да се срещне с родител, с когото не живее в резултат на манипулация от страна на родителя, който го отблъсква.

Нартичане, характеризирани се с кохезия от системи, когато единият родител пречи на взаимодействието и поведението от себе си върху детето си, насочени към разрушаване на връзката на детето с другия родител.

Слайд 24-27

Накрая се извеждат основните проблеми при развода – областите, в които най-често и най-трудно се стига до решение, най-трудно страните са склонни да правят компромис и да отстъпят.

По-подробно водещият следва да се спре на проблема с домашното насилие, като покаже и няколко слайда с проблемите на домашното насилие, статистика за случаите на домашно насилие в България и Европа, мерки, които се взимат, за да се предотврати същото, последици, възможна подкрепа. Темата предполага интегрирането на кратка отворена дискусия, в която обучаеми с различна експертиза споделят своите наблюдения върху проблема с домашното насилие у нас.

Водещият индикира, че друг проблем, с който започва все по-често да се сблъсква съдът при бракоразводните дела, е синдромът на родителското отчуждение (възможно е да се подходи към темата чрез лингвистичната бележка за „синдром“ и „симптом“ на отчуждението). Водещият пита присъстващите съдии дали биха могли да коментират случаи от практиката и какво е тяхното становище. Питат се и присъстващите вещи лица, социални работници какви са предизвикателствата при определянето на тези случаи. Водещият прави анализ на отговорите и обръща внимание на позицията на детето – как се чувства детето, какви са неговите нужди и пр. Водещият отбелязва, че не бива да не се забравя, че се търси преди всичко охраняването най-добрия интерес на детето. С оглед изчерпателното засягане на проблема, водещият следва да презентира и обсъди с обучаемите систематизирания по проекта списък с последствия на родителското отчуждение върху детето.

Слайд 28-43

ИТАЛИЯ ОСОБЕНОСТЕ:

- италианската италианска процедура е специфична за страната по отношение на ролята на медиатора и на медиацията;
- италианската процедура за медиация се различава от страните при изследването;
- италианската процедура е специфична за информацията, която се предоставя на медиатора;
- италианската процедура е специфична за медиацията и медиатора.

САЩ

- Медиацията по отношение на управление на родителски права включва трансакционна процедура през информационни агенции за родители;
- Детето има обещанията да е правно, като същото има право на индивидуална среща с медиатора при спазване на всички принципи и правила на медиацията.

ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

- 20% от двойките, преобладаващо от страна на жените, използват медиацията;
- Страната е специфична за медиацията на родителски спорове: „институционален модел, който е изцяло на разположение на всички родители от всички съдебни институции“.

Водещият представя следващата тема, която е свързана с кратък обзор върху добрите практики от чужбина за решаване на конфликтите между родителите, с фокус върху интересите на децата.

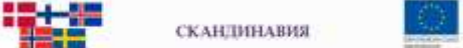

Прави се преглед на идентифицираното по проекта в следните държави:

Италия. Изложението на идентифицираните добри практики тук обхваща две основни тематични звена: 1. въвеждането на повече медиация, в т.ч. обзор на задължителната медиация в Италия от 2011 г. насетне и 2. обзор на добрите практики, свързани със семейното правосъдие. И двете теми предполагат интегрирането на отворена дискусия с обучаемите относно възможностите за повтаряне на италианския модел на семейно правосъдие и APC у нас.

САЩ. Тук от всички систематизирани добри практики се поставя акцент върху използването на семейна медиация в Щатите, както и на информационните сесии с родители, които на места (напр. в Куук Каунти, Чикаго, Илинойс) биват процесуална предпоставка за допустимост на съдебното производство относно родителски права.

Великобритания. Основният ракурс в тази част от презентацията е основополагащото за семейното правосъдие във Великобритания разбиране за висшите интереси на детето като предопределящи разрешаването на родителския спор. Важно е водещият да изложи подробно хипотезите, при които първата среща на страните с медиатор не е задължителна – случаи на домашно насилие; спор, незасягащ дете и др. По този начин водещият пояснява пред обучаемите, че проектът не цели да представи информационните сесии за родители или медиацията като безкритично приложими към всеки родителски спор. Накрая водещият споменава британските Семейни съдилища за наркотици и алкохол, като съдебни институции, в които делата се решават по колаборативен, а не състезателен начин.

ОБЩО ДОТУК (в т.ч. паузи за почивка) – 5 часа.

 <p>СКАНДИНАВИЯ</p> <ul style="list-style-type: none"> • най-добрият интерес на детето - да бъде защитен категорично и безпримесно във всяко решение за родителски права, възстановяване и размяна на лични отношения с детето; • управлението на родителски права върху детето е приоритетно или при условията на специално родителство, или преди и след прекратяване възможността на родителите за сътрудничество и взаимна помощ по въпроси, които касаят детето; • При настъпващо споразумение относно специално родителство, важно във всяко решение е следващото: ако не е дадено възстановяване с най-добрия интерес на детето. <hr/> <p>КАНАДА</p> <p>Критерии за определяне на най-добрия интерес на детето</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нуждата на детето съобразена с възрастта и способността му за развитие – способност на детето за развитие, специфични лични особености, в това число и специалните нужди на детето и способността му да реагира на промяна; • Естественото или връзката на детето с волята от съпругата, братя/сестри, баба/дядоците и други важни и значими лица; • Желанието на волята от родителите на детето и подзащитните родители на детето и другите родители – включително братята и „другите важни лица“; • Съществува ли взаимна връзка родители-дете/други родители, които определени родители нямат пряка връзка на детето спрямо развода и способността на този развода да се свърже с необходимата грижа за детето. 	<p>Скандинавски държави. Сред възловите акценти тук е използването в Скандинавия на т.нар. <i>statutory check list</i>, посредством който се гарантира едно унифицирано във всяка семейна медиация по родителски спор охраняване най-добрите интереси на детето, рационализиращо и структуриращо диалога между спорещите родители.</p> <p>Канада. Тук най-важните теми, които водещият задължително следва да инкорпорира в своето изложение, касаят: 1. Списъка с критерии за определяне за всеки конкретен случай най-добрия интерес на детето (където на първо място биват изведени предпочитанията на самото дете), 2. Концепцията за „основния полагащ грижи родител“ – тук водещият прави ремарката, че – наред с основния полагащ грижа родител - във възпитанието на детето от културна, лингвистична, социална, духовна и пр. перспектива участва разширен кръг лица, които също биват отговорни за опазване най-добрите интереси на детето.</p>	
  <p>ЕДИННА МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОБСЛЕДВАНЕ НА НАЙ-ДОБРИЯ ИНТЕРЕС НА ДЕТЕТО</p>	<p>Водещият пристъпва към най-важната тема за Единната методика за обследване на най-добрия интерес на детето, като обръща внимание, че към момента има определени подходи, отделни предписания за изследване на интересите на детето, но не е налице последователна и единна методика, която да ги систематизира.</p> <p>Повечето от нормативните актове, предписания и официални документи в тази насока са остарели и не вземат предвид новата действителност, увеличени брой на разделени семейства, формирането на нови връзки на партньорите, разширените семейства и т.н. Обсъжда се с аудиторията въпросът за необходимостта от уеднаквяване на подхода в тази насока на социалните работници, съдиите и адвокатите от цялата страна, за мултидисциплинарност и съвместна работа. Говори се за целите, критериите, предпоставките.</p>	

Слайд 46-54

Стига се до извода, че унифицирането на критериите за определяне на най-добрия интерес на детето би било много полезно за професионалистите.

Водещият представя общата схема на критериите за посрещане на най-добрия интерес на детето. Направено е разграничение в три главни области и направления, като всяка от тях включва множество подкритерии и се разглежда отделно. Обяснява се защо експертите са се спрели точно на тези области и как последните отразяват най-цялостно нуждите на детето в съвременния свят.

По-нататък водещият пристъпва към разглеждането на първата голяма подобласт критерии – вписаност, грижа и емоционални връзки на детето и семейството.

По-нататък водещият презентира подробно изведените в табличен вид критерии в тази област, като акцентира върху изричното посочване в ППП в коя възраст на детето респ. критерии имат особено важно значение.

По време на презентирането на критериите водещият се обръща към аудиторията за мнение и становище за важноста на тези критерии и дали - стъпвайки върху своята практика и опит като професионалисти, считат категоризация, направена по този начин, за практически полезна и удобна за работа. Прави се напомняне, че всеки професионалист би могъл да използва този инструмент и частично, т.е. да обследва някои от критериите в по-голяма дълбочина според конкретния случай, а за други – по преценка.

Следващата важна подобласт на критерии за обследване на интересите на детето е осигуряването на когнитивното развитие и постижения на детето. Тук водещият, докато представя съответните слайдове, задава въпроси към аудиторията относно коментари и професионални наблюдения по темата.

Слайд 58-62

Област:

Осигуряване на максималното развитие и постижения на детето

Включва отговорите на родители към детето, което изпитва ниско когнитивно развитие, достигане в ранна възраст и чрез първична и формална изобразителност.

Средствата, които се използват за развитие на когнитивните процеси при детето са: Жак Пиаже.

Слайд 63-66

Област:

Социално включване

Включва критерии свързани с реализацията на семейството в общността, възможностите да вписва членовете си в общности и подкрепата, която дава на детето да се ангажира в процеса на негово израстване.

Социално включване на детето

Родителят се грижи за социални контакти на детето спрямо възрастта му (Слайд 2 – 3) и осигуряването им, прилагайки към социални форми: проява на толеранция, взаимство и толерантност към различия;

Родителят подкрепя разбирането на детето за емоциите на другите, тяхното разпознаване и оценка на въздействието им

Родителят съдейства за оформянето на положителна връзка на детето към ползите – дълга на осъждане на различията, неприяна на крадливост и др. дискриминационно отношение

Родителят подкрепя връзките на детето, подкрепя приятелските взаимоотношения и на другите деца.

Слайд 2 – 3, възраст с възрастни възрастни

Слайд 67-72

Третата, последна област на критерии за обследване на най-добрия интерес на детето, е областта на Социалното включване, която е свързана с адекватното развитие на детето в обществото и социума. Тук в табличен вид са разгледани подробно критериите за социалното включване. Слайдовете се коментират с аудиторията.

Във връзка с критериите за намиране на най-добрия интерес на детето, важен въпрос, който следва да бъде поставен от водещия, е чува ли се гласът на детето, когато се взимат решения за неговото развитие и бъдеще понастоящем у нас.

Водещият приканва аудиторията да сподели своето мнение – дали детето трябва да е активен участник в този процес, на каква възраст следва да се взема мнението на детето, доколко трябва да се взема предвид становището на детето и пр.

Тези въпроси нямат еднозначен отговор не само сред аудиторията, в страната ни, но и в Европа – различните държави имат различаващи се, понякога диаметрално, критерии относно изслушването на детето както в съдебна зала, така и в процедурата по медиация. Но как да знаем най-добрия интерес на детето, без да сме го чули? Как може да се отличи истината от фабрикуваното, как да идентифицираме кога детето манипулира или е манипулирано?

Множество въпроси биват поставени от практиката, затова трябва да се подхожда отговорно към разговорите с децата.

Обобщение: Гласът на детето трябва да бъде чул, но това следва да става по най-щадящия и благоприятен за детето начин.

Тук, след заключителна отворена дискусия, приключва Ден I от обучението за съдии, адвокати и медиатори.

ОБЩО ПРЕЗ ДЕН I – 8 часа.

 <p>Слайд 72-74</p>	<p>ДЕН II. С цел максимална изчерпателност на темата за гласа на детето при решаването на родителски спорове, водещият следва да обсъди с обучаемите нормативните разрешения, които са налични понастоящем на равнище Европейски съюз, в т.ч. Регламент Брюксел IIa относно съдебни решения по брачни дела и дела, свързани с родителската отговорност, като постави акцент върху уредбата на изслушването на децата. Този въпрос предполага дискутиране с аудиторията досежно наблюденията на същата върху изслушването на деца на практика. В края на дискусиата водещият трябва да постави въпроса за това какви са принципите, ръководещи провеждането на изслушване на деца в съотв. производства, респ. с какво изслушването може да бъде подобро. По този начин водещият прави преход към представянето на изведените от експертите по проекта общи насоки и изисквания към провеждане на изслушването на деца, с оглед създаване на безопасна и щадяща атмосфера и охраняване най-добрите интереси на изслушваното дете и възможността му за активно участие в процеса.</p>	
	<p>Водещият преминава към представянето на Информационните сесии за родители, чието изпълнение предстои по Дейност 5 от проекта. Първо, водещият обяснява ползността и необходимостта от провеждането на подобни информационни сесии и защо е важно за присъстващите адвокати, съдии и медиатори да знаят какво ще се случва по време на тези сесии. Очакванията на партньорите по проекта са съдиите да препращат към такива сесии, а адвокатите да стимулират клиенти, които са дошли при тях за развод, да преминават през информационна среща. Водещият посочва, че информационните сесии ще се провеждат от средата на м. март, всеки вторник (от 16 до 18 ч.) и всеки четвъртък (от 18 до 20 ч.) на адрес гр. София 1000, ул. „Позитано“ № 30, партер. Водещият подчертава, че</p>	

Какво е медиация?

Процедура за търсене на решение със съдействието на трето неутрално лице

Доброволен и поверителен процес

Целта му е да се договорят взаимовъзприемливо споразумение

Защо медиация?

- Отчита интересите, нуждите и емоциите
- Бързи решения
- Съчетава много възможности
- Запазва тайните на страните
- Помага да се запазят и подобрят отношенията
- Взаимно изгоден споразумение

ПЪТЯТ НА КОНФЛИКТА

РЕШАВАНЕ НА ОТНОШЕНИЯТА

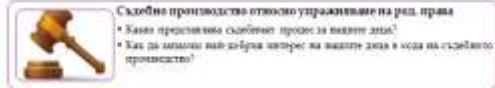
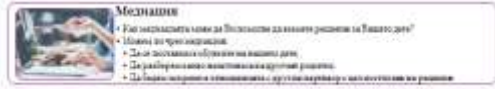

ИНФОРМАЦИОННИ СЕСИИ

СПОРАЗУМЕНИЕ

на реферираните към сесии страни е нужно да се укаже, че участието в сесиите е еднократно (на двама родители едновременно - недопустимо), както и че сесиите са напълно конфиденциални. След това въведение, водещият запознава обучаемите подробно със „сценария“ за протичане на една информационна сесия с родители по проекта. Тази част от ППП умишлено бива идентична с ППП, която медиаторите от ЦСМ ще използват в процеса на водене на информационните сесии. Водещият има дискрецията да избере своя подход на запознаване на обучаемите със „сценария“ на сесиите – така напр. водещият може дори да направи своеобразна симулация на информационна сесия, като структурира изложението си към обучаемите сякаш последните са родители, участващи в сесия, при съблюдаване, естествено, на възможността обучаемите да прекъсват водещия с въпроси и предложения за сесиите.

Какъвто и подход на презентиране да е избрал, водещият следва да премине през съдържанието на една информационна сесия от началото до края на същата. Така водещият посочва, че сесията стартира с кратък обзор на медиационната процедура, следван от графичното илюстриране, посредством т.нар. Път на конфликта, на различните алтернативи пред родители, намиращи се в спор – респ. път на решаване на спора изцяло по съдебен ред, път на решение, включващ медиация, както и един алтернативен трети път, инкорпориращ преминаването на родители през информационна сесия като предпоставка за провеждане на процедура по медиация, фокусирана върху най-добрите интереси на детето.

Водещият указва на обучаемите, че след като медиаторът, който ръководи информационната сесия е запознал родителите с т.нар. път на конфликта, следва – с цел максимална яснота – да покаже още веднъж основните отлики между трите главни пътя на решение на

   <p>ВИЕ СТЕ ТУК, ЗАЩОТО ОБИЧАТЕ ВАШИТЕ ДЕЦА. И ИСКАТЕ НАЙ-ДОБРОТО ЗА ТЯХ.</p> <p>Моего дете има нужда от:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здравие • Храна • Дом • Образование и Възможности за развитие • Любов • Сигурност и Спокойствие • Чувство за принадлежност и Здрави връзки с важните за него хора • Точни граници и ясни правила • Научаване на ключови житейски умения • Подходяща за възрастта самостоятелност 	<p>родителския конфликт, а именно: съдебно производство относно упражняване на родителски права, медиация, споделена грижа. Водещият посочва, че при поставянето на темата за споделената грижа медиаторът от ЦСМ следва да направи понятийната бележка, че споделената грижа е понятие, много по-обхватно от споделеното родителство като форма на съвместно упражняване на родителските права. Водещият отбелязва, че пространни пояснения относно споделената грижа предстоят нататък в сесията.</p> <p>Водещият представя посланието, което медиаторът следва да отправи към родителите на този етап, а именно, че целта на сесията е да те да изместят своя фокус върху намирането на решения, които в най-голяма степен защитават интересите на тяхното дете, защото то е най-важното за тях. След това водещият указва на обучаемите, че медиаторът и родителите опитват заедно да изясят от какво има нужда детето по принцип, като за улесняване на разговора използват фигурата с графично представяне на ума и сърцето на детето, както и списъка с идентифицирани от експертите по проекта нужди. Фигурата подсеща родителите, че децата им имат нужди, свързани не само с физическото им оцеляване и израстване, но и с ума и сърцето.</p> <p>Тук водещият описва на обучаемите какво групово занятие за родителите е предвидено в този етап от сесията – с цел идентифициране нужди на детето. Родителите следва да пишат на лепящи листчета от какво има нужда детето в изброените области – по една нужда на листче, напр. Здравие; Храна; Дом; Образование и Възможности за развитие; Любов; Сигурност и Спокойствие; Чувство за принадлежност и Здрави връзки с важните за него хора; Точни граници и ясни правила; Научаване на ключови житейски умения; Подходяща за възрастта самостоятелност.</p> <p>Тук водещият презентира на обучаемите (раздавайки индивидуално за</p>	<p>ОБЩО ДОТУК (в т.ч. регистрацията на обучаемите и откриване) – 3 часа.</p>
--	--	---

Как раздялата влияе на детето?

Идентичност
Планове за бъдещето
Самостоятелност
Социални отношения
Позитивна самооценка

СПРАВЯНЕ С ПРОБЛЕМИ

КОЛКОТО ПО – ДЪЛГО ГИ ЗАДЪРЖАШ, ТОЛКОВА ПО – СИЛНО ЕКСПЛОДИРАТ

- Вътрешна напрега се увеличава
- Външна напрега посредством социални мрежи

Хранене
Здраве
Образование
Общуване

КАКВО Е ЗДРАВΟΣЛОВНА КОМУНИКАЦИЯ С ПАРТЪОРА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕТЕТО?

всекиго подготвени предварително принтирани копия от материалите) двата въпросника за себerefлексия – Чувства на родителя и Чувства на детето. Водещият дава време на обучаемите да се запознаят с въпросниците, както и да споделят впечатленията си от същите. Важно е накрая водещият да се допита до обучаемите за техните генерални възприятия за сесията дотук, както и да обобщи мненията на съдии, адвокати, медиатори и други експерти в залата. С това обобщение водещият може да направи преход към следващото тематично звено от структурата на информационните сесии, касаещо именно влиянието на раздялата върху детето. Водещият посочва, че на този етап с родителите ще се обсъжда влиянието на раздялата в множество области на живота и на двамата, вкл. Интимност и партньорство, Идентичност, Планове за бъдещето, Имущество и финанси, Себеоценка и обществена оценка, Социални отношения. Независимо какви са чувствата на родителите един към друг, винаги ще има въпроси, по които трябва да вземат съвместни решения по отношение на детето – напр. за Хранене; Образование; Здраве; Общуване. По някои въпроси родителите лесно стигат до съгласие, за други имат разногласия, които могат да породят конфликти, а конфликтите да доведат до разрушаване на постигнатото съгласие. Затова е важно родителите да са наясно по кои въпроси са постигнали вече съгласие, както и по кои имат да се договарят тепърва. Водещият указва на обучаемите, че нататък в информационната сесия следва разглеждане на темата за т.нар. здравословна комуникация. Тук медиаторът, водещ сесията, стимулира родителите да генерират предложения за определение на здравословна комуникация. Здравословната комуникация, както я дефинират експертите по проекта, е нещо повече от обмен на информация. Тя е начин ясно да предадеш послание, но и да слушаш по начин, по който да разбереш

ОБЛАСТИ НА СПОДЕЛЕНА ГРИЖА

ВЪПРОСИ, ПОИСКАЩИ СЪГЛАСИЕ НА ДВАМАТА РОДИТЕЛИ:

- Задачата
- Свързване на необходимата информация
- Семейна история
- Идещата нужда от поддръжка, подкрепа
- Психологически здраве
- Управление
- Обществеността/наличието на медиатора
- Семейни нагласи
- Семейни нагласи за управление

ВЪПРОСИ, ПОИСКАЩИ СЪГЛАСИЕ НА ДВАМАТА РОДИТЕЛИ:

- Идентифициране
- Ефективна осъществяване на чужди контакти с помощта на родителите
- Нужда и интерес от разглеждане, когато не е възможно - телефонно и други форми на комуникация
- Идентифициране на всички партньори в обществото на детето
- Балансиране с детето

ОБЕЩАВАМ НА ДЕТЕТО СИ, ЧЕ ШЕ.....

Интереси и нужди

Позиция А Позиция Б

Интереси

КАКВО ШЕ СЕ СЛУЧИ, АКО НЕ ПОСТИГНЕМ СПОРАЗУМЕНИЕ?

ДЕЦАТА НА ФОКУС

които са идентифицирани от експертите за проекта и които медиаторът следва да презентира на родителите в информационните сесии. Водещият се допитва до обучаемите относно изчерпателността на заложената систематизация.

След това водещият посочва на обучаемите, че на този етап е предвидено следващо практическо занятие с родителите – в духа на проведената дотук дискусия, те да напишат самостоятелно по едно обещание към своето дете.

С това, както водещият акцентира пред аудиторията, медиаторът следва да върне дискусията към нейното начало – медиацията. Водещият посочва, че посланието на медиатора тук е че най-добрият начин да се постигне здравословна комуникация и споделена грижа, охраняваща най-добрите интереси на детето, е да се използва процедурата по медиация.

Ситуацията на родителски конфликт поставя на изпитание моделите на функциониране на семействата на двамата родители, оставането им в родителска роля спрямо детето им и осигуряването на грижи за него през целия процес на промяна на отношенията между родителите, раздяла, приемането ѝ и адаптирането към ситуацията на споделено родителство между двамата. Както водещият пояснява пред обучаемите, медиаторът на този етап отправя следното послание: „Медиацията не може да Ви даде отговор на въпроса как да се уредят по нов начин семейните отношения. Това, което може да направи за Вас обаче е да подпомогне провеждането на един конфиденциален разговор, в който всяка страна излага своето виждане за фактите, споделя нуждите си и – подпомагана от медиатора - генерира максимален набор от потенциални решения. Медиаторът е безпристрастен и неутрален – той не взема решения, не определя кой е по-добрият родител, не докладва на съдията на кой родител следва

 <p>Слайд 75-99</p>	<p>да бъде предоставено упражняването на родителските права. Напротив – негова роля е да създаде среда на диалог, в който страните комуникират по ненасилствен начин и с негово съдействие предават това, което е важно за тях. На тази основа страните могат да обсъдят потенциални варианти за полагане на споделена грижа за общото им дете и как тя би отговаряла на интереса и на самото дете.“</p> <p>Водещият запознава обучаемите и с останалата част от информацията относно процедурата по медиация, която е предвидено медиаторът да довежда до знанието на участващите в информационната сесия родители.</p> <p>Заклучителната част на информационните сесии е идентична със заключителната част на обсъждането на сесиите по време на обученията за съдии, адвокати и медиатори – генериране на идеи.</p> <p>Водещият се допитва до аудиторията относно експертно мнение за информационните сесии, относно критични бележки, похвали, неясни моменти и пр.</p>	<p>ОБЩО ДОТУК (в т.ч. паузи за почивка) – 5 часа.</p>
 <p>Слайд 100-107</p>	<p>Водещият обяснява, че с този модул ще се покажат начини за препращане към такива сесии на съдии, както по време на заседание, така и преди това.</p> <p>Това би било полезно и за адвокати, защото те също могат да използват подобни аргументи да подтикнат свои клиенти, участващи в процедура по развод, да преминат през информационните сесии.</p> <p>Водещият започва с обяснения относно алгоритъма на съдебното препращане към медиацията.</p> <p>Показват се процесуални предпоставки за препращане.</p> <p>Водещият дава примери от дейността на Центъра за спогодби и медиация към Софийски районен съд и Софийски градски съд.</p> <p>Презентира се схемата, по която съдии от СРС и СГС препращат свои дела към Центъра по медиации и с какви инструменти си служат, за да</p>	

ДЕЦАТА НА ФОКУС

За контакт:

W: deca.pamb.info

E: deca@pamb.info

T: 0887 887 621 / 02 483 76 21

Институт по социални
дейности и практики

за нашите деца